

tillskott. Jag önskade också gerna komma ifrån mina 14 aktier – såsom, att i många dylika affärer få rent hus, förrän nya och större bekymmer komma öfver mig.

Hvad som mest oroar, är tanken på årsvexten. Gifve Gud, att den blefve tillfredsställande.

Haf vänskapen, skrif mig oftare till, nu och framdeles, med nyttiga upplysningar – men framför allt *säkra*. Ty *ett enda* tag på grund af felaktiga notiser kan förderfva mig. Allmänt hafva mina blifvande embetsbröder bemött mig med välvilja. Men jag vet nog, att de finnas, som icke ogera få hugg på mig – *oss emellan*. jag måste därför gå tillväga med ytterlig försigtighet. Har man der en gång visat sig illa underrättad, så får man vara viss på, att jemnt hafva det i fatet för sig. Det är icke godt att knäppa nötter med de stora. Än mindre med dem, som gerna vilja vara sådane.

Helsa kärt Din goda Hustru och Dina barn. Jag är som förut

Din
tillgifne Vän och Broder
Joh. Vilh. Snellman.

Helsingfors den 4 Maj 1863.

128 J. V. SNELLMAN – J. W. G:SON SNELLMAN
8. V 1863
RA, JVS samling

Käre Broder! Jag har en sorglig anledning att åter skrifva.

Det väger i detta ögonblick mellan krig och fred. Det förra är lika nära som den senare.

Bed därför alla menniskor assurera fartyg mot krigsfara.

Inom 14 dagar afgöres, om försvarsanstalter äfven här skola vidtagas. Allt är dertill i beredskap: pengar – lån naturligtvis, vapen och förråder.

I denna sväfvande ställning anser man adresser till Kejsaren härifrån Finland kunna verka afgörande på Svenskarnes krigslystnad – och derigenom på Frankrikes.

Härifrån komma adresser att afgå. Troligen blir om en sådan fråga äfven hos Er, blott två saker har man i dem att hålla sig vid.

1:o Tillgifvenhets och trohets försäkran till Monarken, erkännande att Han skyddat och främjat vår nationalitets och våra nationela institutioners utveckling.

2:o Försäkran att vi anse *hvarje* fientligt anfall vara förderligt för denna fredliga utveckling, som är vårt enda, närmaste behof; och att vi därför med ihärdigt mod och orubblig trohet till Monarken skola försvara vårt land.

Jag behöfver icke tala om de förfärliga olyckorna af ett krig i närvarande tidpunkt.

Men äfven om fienderna skulle hafva sådan framgång, att vår politiska ställning, derigenom skulle förändras, så blefve frukten:

1:o Landets styckning;

2:o Det Svenska partiets öfvervigt, inbördes oenighet – ty det Finska partiet skall icke låta tukta sig – och kanske inbördes krig;

3:o Förr eller senare efter nya krig återfall under Ryskt välde – på hvilka vilkor? Ingalunda på de nuvarande; ty Ryssland skall akta sig,

att är en gång ställa oss relativt sjelfständiga.

Detta hafva vi att besinna. Om ett i tid sagdt ord kan afvärja dessa olyckor, så är det opatriotiskt att tiga.

Det är också dåligt eljest, att låta hela Europa hålla tal om, hvad de vilja göra med oss. Våra hufvudstadstidningar, se Svenska, äro sålda åt Sverige, d. v. s. det blodlösa partiet har dessa sympatier.

I Aftonbladet och Dagligt Allehanda skrifva partiets emissarier, Qvanten och Wetterhoff – Finska emigranter.

10 Låt icke Nylander leda Er i band. Du känner väl, hvad mannen går för.

Mina bekymmer äro och blifva stora. Det är afgjordt, att jag får finanserna på min anpart – och i hvilka tider! Gud bevara fäderneslandet!

N. B. Tala i adressen *intet ord* om Ryska riket. Äfven om Monarkens ädla vilja och afsigter *endast* med afseende på Finland. Denna försigtighet är nödvändig. Eljest få lastarena rum.

Vän och Broder
J. V. S:n

H:fors d. 8 maj 1863.

20

P. S. Sista natt nedbrann Nya Teaterhuset. Det är sorgligt för den stora penningförlustens skuld.

129 J. V. SNELLMAN – S. H. ANTELL 9.V 1863

ÅAB, Tjusterbysamlingen

Helsingfors d. 9 Maj 1863.

30

Högtärade Broder!

Förlåt godhetsfullt, att jag först nu frambär min tacksägelse för Ditt så synnerligen vänliga och uppmuntrande bref. Dagliga omsorger och gammal dålig vana att prokrastinera i brefskrifning hafva vållat min skuld.

40 Aktade vänners styrkande ord äro mig verkligen af nöden; ty det är mig verkligen tungt att vid 57 års ålder gå in på en ny bana. Min önskan har det icke varit. Förhållanden, som icke närmare kunna expliceras, hafva slutligen gjort mig reträtten omöjlig. Jag har dessa senare år med längtan sett endast mot hvilan såsom emeritus. Också var det min underdåniga anhållan, att få hafva rättigheten till den bevarad, ehuru det Nådiga bifallet till denna begäran icke fick denna form. Min förhoppning är dock, att vid 60 år få afträda.

Om mina landsmän på mig ställa stora förhoppningar, ökar detta naturligtvis mitt bekymmer. Jag har hvarken för mig sjelf eller för vederbörande ofördöjljt, att en publicists insigter äro dilettantens, och att man sällan af en läskar! kan göra en politiker och administratör. Dock – »Que nos destinées s'accomplissent».

50 Lifligt beklagar jag, Käre Broder, att Du nödgats börja Din bana i Kuopio län under en så bedröflig period, som åt Din energi för flere år lemnar endast tillfälle att arbeta på botandet af skedd skada, i stället för tillfället att framdrifva ny kultur andlig och lekamlig. Mätte Dig förunnas långt lif och goda krafter, att, såsom jag vet Din lifliga önskan vara få efterlemnna goda spår af Dina, omsorger för Finska stammens hjerteland. Med glädje hafva vi här förnummit Guvernörsemetets i